

Innspill fra Arkivforbundet – arkivforskrift

Arkivforbundet viser til Innspillsmøte om ny arkivforskrift 13. februar arrangert av Arkivverket i år og vil komme med innspill som avtalt innen fristen 22. mars 2024.

Arkivplikten - hva som skal forvaltes som arkiv

Arkivforbundet støtter en forskriftsregel om at organer selv skal vurdere egen arkivplikt basert på fastsatte kriterier.

Til kriteriet “Om informasjonen vil kunne ha verdi for rettssikkerheten for enkeltpersoner”. Arkivforbundet mener denne formuleringen ikke er dekkende. Offentlig forvaltning forvalter dokumentasjon/informasjon som omhandler flere enn enkeltpersoner. Informasjon som har verdi for virksomheter samt informasjon som har verdi for arkivskaper selv bør være del av dette kriteriet

Arkivplikten – hva en arkivplan skal inneholde

Arkivverket vil i hovedsak videreføre dagens regler. Arkivforbundet mener at gjeldende regelverk er preget av uklart og lite konsekvent språk i beskrivelsen av hva en arkivplan er. Vi mener Arkivverket må etterstrebe et presist språk i forskriften slik at det er tydelig hva en arkivplan er.

I forslag til ny lov er kravet at arkivplan “... viser kva arkivet til verksemda omfattar, og korleis det er organisert”. Arkivverket ser ut til å tolke dette til å handle om;

- Etterlevelse av arkivplikten
  - Hvordan organet organiserer og styrer arbeidet
  - Rutiner og tiltak
  - En del av virksomhetens internkontroll
- Arkivenes innhold og struktur

Arkivforbundet mener det må framgå tydelig av bestemmelsene hva som er vesentlig å dokumentere med tanke på organisering av arkivansvaret. I gjeldende forskrift er delegasjon, ansvar for forvaltning, kjøp av arkivtjenester nevnt. Arkivforbundet mener det hadde vært enklest om denne delen hadde vært presisert til;

1. Virkeområde for organet sin arkivplikt etter §4 i loven
2. Ansvar gitt i fullmakter eller retningslinjer

Arkivforbundet mener Arkivverket må være presis på hva som menes med styring av arkivarbeidet. Styring kan i denne sammenheng forstås som aktiviteter/systemer/prosesser for et systematisk og helhetlig arkivarbeid i en organisasjon.

I gjeldende forskrift er det tatt inn et sett av rutiner, internt regelverk og planer. Andre steder i gjeldende forskrift finnes det krav til instruks som også kan være relevant for styring av arkiv dersom de videreføres i ny forskrift. Arkivforbundet støtter derfor krav i ny forskrift om konsekvent bruk av begrepet organets instruks/retningslinjer som del av styringssystem for arkiv. I tillegg må det vurderes om det skal kravsette til at andre styringstiltak dokumenteres f.eks. organets bruk av standarder, teknologi og infrastruktur

for sikring av arkiv. Videre mener Arkivforbundet at måten internkontroll på arkivfeltet gjennomføres, må dokumenteres i arkivplan

Arkivforbundet støtter et krav om at deler av arkivplan skal publiseres på internett. Vi mener at en et eksplisitt krav om publisering er viktig for økt åpenhet i forvaltningen. En offentlig tilgjengelig arkivplan vil være viktig tilleggsinformasjon til organets journaler. Publiseringen må selvsagt gjøres til gjenstand for offentlighetsvurdering etter offentlighetsloven og andre bestemmelser om f.eks. taushetsplikt.

Arkivplikten – krav til informasjonssystem

Arkivforbundet støtter at det stilles krav til informasjonssystem som behandler informasjon m.v. som er arkiv, skal ha funksjoner for å sikre arkivene i tråd med §4 første ledd.

Arkivforbundet mener at Arkivverket i større grad må vise til bruk av standarder enn å kravsette egne funksjoner. Kravene må formuleres slik at organet skal dokumentere i Arkivplan hvordan standardene etterlevs. Alternativt skal det framgå sertifisering. Dette fordrer også at Arkivverket selv styrker arbeidet sitt med godkjenning og utvikling av standarder.

Dersom Arkivverket stiller funksjonelle krav til informasjonssystem, må kravene inneholde bestemmelse om at organet skal dokumentere i Arkivplan hvordan de funksjonelle kravene etterlevs. Dette vil legge til rette for en mer tillitsbasert styring, men forenkle mulighetene både for internkontroll og tilsyn.

Arkivplikten – fysisk sikring av arkiv

Arkivforbundet støtter at kravene her stilles på et overordnet nivå. Videre mener vi at kravene må ha bestemmelse om at organet skal dokumentere hvordan kravene er oppfylt av samme grunn som ovenfor.

Arkivplikten generelt

Arkivforbundet støtter Arkivverkets tilnærming om en mer forenklet og funksjonsbasert forskrift. Videre mener vi at Arkivverket i større grad må vise til standarder – enten egne eller fra andre organer. Arkivforbundet ønsker en tillitsbasert tilnærming til funksjonelle krav (hva skal oppnås) der det stilles krav om at organet dokumenterer selv hvordan en oppnår de funksjonelle kravene. Arkivforbundet mener dette vil styrke arkivansvaret i organisasjoner, det vil gi et større søkelys på styringssystem og internkontroll i en hverdag der selve oppgavene i større grad er automatisert/digitalisert.

Avlevering – tidspunktet for avleveringen

Arkivforbundet støtter Arkivverkets forslag til å forskriftsfeste at en hovedregel skal være at arkiv som er ute av bruk skal avleveres, samt at det kan inngås avtaler om annet tidspunkt for avlevering. Arkivforbundet mener videre at hovedregel må understøttes med at organet skal dokumentere egne retningslinjer/prosedyrer for når arkivene er ute av bruk og skal avleveres. Eventuelt at avtaler skal også dokumenteres, og prosedyrer/avtaler må inngå i Arkivplan. Her kan de nevnte kriteriene og flere være relevante.